

Nya rapporter och utredningar inom området hälso- och sjukvård samt böcker om organisation och ledarskap

Fokus: svensk litteratur om organisation, styrning och ledarskap men också andra aktuella ämnesområden som patientinflytande och e-hälsa

Vänd dig till Sjukhusbiblioteken om du vill låna boken eller om du är intresserad av att köpa in en bok till din verksamhet.

Flera av titlarna finns även tillgängliga som PDF-filer, detta är då markerat i listan med länkadress. Du kan också prenumerera på denna lista via e-post.

HTA-rapporter

Gene expression profiles to guide adjuvant chemotherapy in luminal, HER2-negative breast cancer [Genuttrycksprofil för beslut om adjuvant cytostatikabehandling vid hormonkänslig, HER2-negativ bröstcancer]

HTA-Rapport 2019:107, Region Västra Götaland HTA-Centrum, 58 s.

Frågeställningar: 1. Hos kvinnor med bröstcancer och måttligt hög risk för att tumören ska komma tillbaka enligt etablerade riskfaktorer:

Påverkas överlevnad, livskvalitet eller återfall om man gjort gentest på tumören eller inte, och skiljer sig användningen av cellgifter?

2. Hos kvinnor med bröstcancer, måttligt hög risk för att tumören ska komma tillbaka enligt etablerade riskfaktorer och låg/måttligt hög risk enligt gentest:

Påverkas överlevnad, livskvalitet eller återfall om man avstår från cellgiftsbehandling?

Svar i korthet: Det finns inga studier som har undersökt ifall testning av brösttumörers genprofiler i förlängningen påverkar överlevnad eller livskvalitet. Vaf gäller återfall fanns det bara en studie som är för liten för att dra kunna dra slutsatser av. I studier som undersökt om gentest påverkar användningen av cellgifter har man sett både ökning och minskning av användningen. Gällande den andra frågeställningen så skiljer sig överlevnaden efter nio år troligtvis inte hos dem som avstått från cellgiftsbehandling jämfört med dem som fått sådan behandling.

https://alfresco.vgregion.se/alfresco/service/vgr/storage/node/content/workspace/SpacesStore/48037da8-8381-4c58-941c-6090daa294c0/HTA-rapport%20Gene%20expression%20profile%20BC_2019-06-11%20inkl%20app%20PUBLICERAD.pdf?a=false&guest=true

Impact of postmastectomy radiotherapy on complications and results of immediate breast reconstruction [Effekter av strålning på komplikationer och resultat av direkt bröstrekonstruktion vid mastektomi]

HTA-Rapport 2019:106, Region Västra Götaland HTA-Centrum, 60 s.

Syfte: Studera om det finns det en skillnad i hälsorelaterad livskvalitet, komplikations- och reoperationsfrekvens eller risk för att utveckla kapselkontraktur eller lymfödem hos patienter som strålbehandlas (PMRT) jämfört med patienter som inte strålbehandlas (Ej RT) efter mastektomi med samtidig bröstrekonstruktion med implantat eller vävnadsexpander.

Bröstrekonstruktionen kan utföras i ett eller två steg.

Svar i korthet: 29 kohortstudier samt tre fallserier inkluderades i svaret. Kohortstudierna hade ofta problem med studiedesign och precision. Tre studier visade att HRQoL (health-related quality of life) kan vara jämförelsevis lägre hos strålbehandlade patienter. Frekvensen av förlust av expander/implantat är troligen kliniskt signifikant högre och frekvensen av reoperation och kapselkontraktur kan vara högre hos strålbehandlade patienter.

<https://alfresco.vgregion.se/alfresco/service/vgr/storage/node/content/workspace/SpacesStore/ae2cfaf0-18dc-4967-8105-b407b101d220/HTA-rapport%20IBR%20RT%202019-06-11%20inkl%20app%20PUBLICERAD.pdf?a=false&guest=true>

SBU

Faktorer hos individen att ta hänsyn till vid val av behandlingsmetod vid beroende av alkohol, narkotika eller läkemedel

SBU:s upplysningstjänst 2019, 11 s.

Frågeställning: Vilka faktorer hos individen är viktiga att ta hänsyn till vid val av behandlingsmetod vid beroende av alkohol, narkotika eller läkemedel?

Svar i korthet: Två systematiska översikter ingår i svaret från Upplysningstjänsten.

Översiktsförfattarna drog slutsatsen att faktorerna låg ålder, kognitiva funktionsnedsättningar, låg motivation till behandlingen och personlighetsstörning kan kopplas ihop med ökad risk för avhopp.

<https://www.sbu.se/sv/publikationer/sbus-upplysningstjanst/faktorer-hos-individen-att-ta-hansyn-till-vid-val-av-behandlingsmetod-vid-beroende-av-alkohol-narkotika-eller-lakemedel/>

Hästunderstödd terapi

SBU:s upplysningstjänst 2019, 8 s.

Frågeställning: Finns det vetenskapligt stöd för att hästunderstödd terapi har effekt på psykisk och fysisk ohälsa hos barn och vuxna med fysisk eller kognitiv funktionsnedsättning eller psykisk ohälsa?

Svar i korthet: Upplysningstjänsten fann två systematiska översikter som de inkluderade i sitt svar.

Författarna till den ena översikten, som handlade om hästunderstödd terapi för personer med autismspektrumtillstånd, menar på att effekterna av hästunderstödd terapi var positiva för sociala funktioner och minskad aggressivitet, men författarna till båda översikterna menar på att det är svårt att dra några generella slutsatser i nuläget.

<https://www.sbu.se/sv/publikationer/sbus-upplysningstjanst/hastunderstodd-terapi/>

Intravenös laserbehandling

SBU:s upplysningstjänst 2019, 7 s.

Frågeställning: Finns det vetenskapligt stöd för att metoden intravenös laserbehandling har effekt vid olika sjukdomstillstånd?

Svar i korthet: Upplysningstjänsten identifierade tre randomiserade kontrollerade studier som undersökt tillstånden schizofreni, juvenil idiopatisk artrit och myofasciellt syndrom i skuldra. Studierna har inte kvalitetsgranskats och därför presenterar inte Upplysningstjänsten deras slutsatser.

<https://www.sbu.se/sv/publikationer/sbus-upplysningstjanst/intravenos-laserbehandling/>

Kost vid fibromyalgi

SBU:s upplysningstjänst 2019, 10 s.

Frågeställning: Vilken kunskap finns om effekter av kost- och nutritionsbehandling vid fibromyalgi?

Svar i korthet: SBU:s upplysningstjänst granskade tre systematiska översikter som behandlat frågeställningen. Översiktsförfattarna menar på att det inte går att dra några säkra slutsatser kring effekten av olika kostbehandlingar eller kosttillskott vid fibromyalgi. Författarna visar också på att primärstudierna som ingick i översikterna var heterogena och därför svåra att dra slutsatser ifrån och en stor del av studierna bedömdes ha metodologiska brister.

<https://www.sbu.se/sv/publikationer/sbus-upplysningstjanst/kost-vid-fibromyalgi/>

Trygghet och tillit vid sjukvårdsrådgivning på distans SBU:s upplysningstjänst 2019, 7 s.

Frågeställning: Hur kan man i ett sjukvårdsrådgivningssamtal via telefon öka patientens upplevda trygghet och tillit till sjuksköterskan och de råd som ges?

Svar i korthet: SBU:s upplysningstjänst har efter litteratursökning inte identifierat någon relevant systematisk översikt.

<https://www.sbu.se/contentassets/b465b5ee814d42e3ae90a71c1e101530/trygghet-och-tillit-vid-sjukvardsradgivning-pa-distans.pdf>

Juridik

Komplementär och alternativ medicin och vård SOU 2019:28, 268 s.

Utredningen har haft en rad uppdrag rörande vård som bedrivs utanför hälso- och sjukvården. I detta slutbetänkande redovisas uppdragen som varit kopplade till Lagstiftning kring komplementär och alternativ medicin och vård. Utredningen föreslår bland annat att det nuvarande förbudet för andra än hälso- och sjukvårdspersonal att behandla cancer, epilepsi och diabetes ersätts med ett generellt förbud att behandla allvarlig sjukdom. Förbud ska införas mot att behandla vissa smittsamma sjukdomar, liksom att utföra kirurgiska ingrepp och provtagningar som görs genom penetration av alla hudlager.

https://www.regeringen.se/49bfe5/contentassets/c9ce60ddd06b44eab33fa8074ced9a26/komplementar-och-alternativ-medicin-och-var-d-sou-2019_28.pdf

Statistik

Fastighetsnyckeltal 2018 SKL 2019, 24 s.

Regionerna samlar varje år in nyckeltal inom fastighetsområdet. Nyckeltalen beskriver storleken på regionens fastighetsbestånd, fastighetsinvesteringar, driftkostnader för lokaler och energianvändningen.

<https://webbutik.skl.se/sv/artiklar/fastighetsnyckeltal-2018.html>

Hur mår nyanlända barn i Sverige?

Folkhälsomyndigheten 2019, 44 s.

Rapporten presenterar resultatet från en enkätstudie om hälsa, livskvalitet och levnadsförhållanden bland nyanlända barn i Sverige. Resultaten visar att de allra flesta av de nyanlända barn som besvarat enkäten mår bra och att majoriteten är tillfreds med livet. Det finns dock potentiella riskfaktorer för ohälsa och ogynnsamma levnadsförhållanden, t.ex. att dålig ekonomi, svårt med skolarbetet och språk, och även upplevelse av mobbning.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/7d7719edda1a454f955701705417001d/hur-mar-nyanlanda-barn-sverige.pdf>

Hur mår personer med finländskt ursprung?

Folkhälsomyndigheten 2019, 51 s.

Rapporten är ett delarbete inom Folkhälsomyndighetens uppdrag om Sveriges nationella minoriteter och innehåller en uppföljning av hälsosituationen bland personer med finländskt ursprung; sverigefinnar, finnar och finlandssvenskar.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/h/hur-mar-personer-med-finlandskt-ursprung/>

Hälsa hos personer som är utrikes födda – skillnader i hälsa utifrån födelseland

Folkhälsomyndigheten 2019, 42 s.

Rapporten är ett kunskapsunderlag om hälsa, livsvillkor och levnadsvanor bland utrikes födda personer boende i Sverige. Den visar bland annat att utlandsfödda generellt har sämre livsvillkor än inrikes födda när det gäller utbildningsnivå, arbetslöshet och sämre ekonomi vilket kan påverka hälsan negativt och att välfärdssjukdomar, så som diabetes, högt blodtryck och övervikt är vanligare bland utrikes födda som bott i Sverige i fem år eller längre jämfört med personer som bott kortare tid än fem år.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/h/halsa-hos-personer-som-ar-utrikes-fodda--skillnader-i-halsa-utifran-fodelseland/>

Hälso- och sjukvårdsrapporten 2019

SKL 2019, 70 s.

Rapporten syftar till att beskriva den aktuella utvecklingen inom svensk hälso- och sjukvård och även att överblicka och jämföra regioners resultat med varandra. Bland annat tas ekonomi, omställning till nära vård, resultat för stora sjukdomsgrupper och kunskapsbaserad vård upp i rapporten. I jämförelserna mellan regionerna utmärker sig Region Värmland bland annat genom att befolkningen har lägsta förtroendet i riket för vård- eller hälsocentral, lägst betyg vad gäller positiv upplevelse av tillgänglighet hos patienter som besökt en primärvårdsmottagning och högst antal självmord i befolkningen.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-729-9.pdf?issuusi=ignore>

Markörbaserad journalgranskning

SKL 2019, 42 s.

Rapporten redovisar resultatet av den markörbaserade journalgranskning som genomförts nationellt och omfattar 88 638 granskade vårdtillfällen under åren 2013-2018.

Den visar bland annat på en statistiskt säkerställd minskning av andel vårdtillfällen med skador och vårdskador.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-736-7.pdf?issuusi=ignore>

Övrigt

Diagnostiska fel

SKL 2019, 42 s.

Rapporten är en sammanställning av händelseanalyser som berör diagnostiska fel i det nationella it-stödet för händelseanalys; Nitha Kunskapsbank. Syftet är att öka kunskapen om de brister i vården som kan medföra diagnostiska fel.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-783-1.pdf?issuusl=ignore>

Ett nationellt handlingsprogram för suicidprevention

Folkhälsomyndigheten 2019, 12 s.

Broschyr från folkhälsomyndigheten som ger exempel på vilka insatser som kan göras för att minska antalet suicid. Den riktar sig till alla som arbetar med, eller ska påbörja, ett suicidförebyggande arbete i kommuner, regioner eller andra organisationer.

https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/2e7ade7571da420687ce28243ab4fa00/nationellt_handlingsprogram_suicidprevention.pdf

God samverkan i komplexa situationer. Hur lyckas vi?

SKL 2019, 64 s.

Skrift som utarbetats av SKL och som syftar till att vara ett hjälpmedel vid utskrivning från slutna psykiatrisk vård och speciellt vid komplexa situationer där svåra frågor uppstår. Skriften ger konkreta tips för hur de olika aktörerna kan ta sig an situationerna tillsammans.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-734-3.pdf?issuusl=ignore>

Hälsofrämjande och förebyggande arbete med hepatiter i Sverige

Folkhälsomyndigheten 2019, 60 s.

Rapporten är ett underlag för hur man kan arbeta hälsofrämjande och förebyggande med hepatit C och även hepatit B. Folkhälsomyndigheten fick detta uppdrag av regeringen på grund av det som är WHO:s mål; att utrota hepatit B och C tills år 2030 och fyra prioriterade områden för insatser har identifierats:

1. Primär- och sekundärpreventiva aktiviteter
2. Verksamheter för att nå riskgrupper
3. Uppföljning, epidemiologisk övervakning och utvärdering
4. Aktörers samverkan och samarbete på strategiska arenor.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/bd55953042c2430a88b4a9f47915dcd6/halsoframjande-forebyggande-arbete-hepatiter-sverige-2019.pdf>

Modeller för kompetens- och karriärutveckling

SKL 2019, 42 s.

Rapporten visar på vilka strukturerade modeller för kompetens- och karriärutveckling som finns och hur de ser ut och även formerna för utbildningsanställningar för sjuksköterskor inom psykiatri. Den bygger på intervjustudier med arbetsgivarföreträdare och fackliga representanter och tar också upp vilka behov som finns i framtiden på området.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-730-5.pdf?issuusl=ignore>

Oberoende av inhyrd personal

SKL 2019, 26 s.

Rapport från det projekt som SKL bedrivit gemensamt med regioner och landsting som syftar till att minska användande av inhyrd personal och även att förbättra kontinuitet och trygghet, öka kvalitet och patientsäkerhet samt verka för bättre arbetsmiljö och kostnadseffektiv vård. Resultatet visar att hälften av alla regioner minskade sina kostnader för inhyrd personal från 2017 till 2018, region Värmlands kostnader ökade dock under perioden.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-723-7.pdf?issuusl=ignore>

Olik eller ojämlig?

Vårdanalys 2019, 148

I rapporten har Vårdanalys granskat regionala skillnader i processer och resultat i graviditetsvårdkedjan och undersökt varför skillnader uppstår och hur omotiverade skillnader kan minskas. Vårdanalys kommer bland annat fram till att det fortfarande finns stora regionala skillnader och att flera av dessa är omotiverade.

<https://www.vardanalys.se/wp-content/uploads/2019/06/2019-4-Olik-eller-ojamlik-web-ny.pdf>

Rekommendationer om förebyggande åtgärder mot rabies

Folkhälsomyndigheten 2019, 18 s.

Rekommendationerna är tänkta som stöd till hälso- och sjukvårdspersonal när de handlägger personer som har utsatts för misstänkt eller konstaterad rabiesmitta, eller som löper risk att utsättas. Dessa rekommendationer ersätter de tidigare om förebyggande av rabies, som publicerades av Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten 2014. De viktigaste ändringarna sedan 2014 gäller antalet doser av vaccin vid pre- och postexpositionsprofylax.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/r/rekommendationer-om-forebyggande-atgarder-mot-rabies/>

Organbevarande behandling för donation

SOU 2019:26, 316 s.

Slutbetänkande av 2018 års donationsutredning.

Syftet med utredningen är att den ska komplettera *Utredningen om donations- och transplantationsfrågors betänkande Organdonation – En livsviktig verksamhet* från 2015.

Enligt direktiven ska följande frågor utredas, analyseras och lämnas förslag angående:

- Vilka medicinska insatser som kan komma i fråga att vidtas på en levande människa i syfte att möjliggöra donation efter att denne har avlidit, om det bör finnas begränsningar i vilka insatser som får vidtas och under hur lång tid de får pågå

- Vad som ska gälla i fråga om en enskilds inställning till medicinska insatser som görs medan denne är i livet och som syftar till att möjliggöra donation efter att denne har avlidit

- Vad som ska gälla i fråga om närståendes inställning till medicinska insatser på en enskild som är i livet och som syftar till att möjliggöra donation efter att denne har avlidit.

https://www.regeringen.se/49bced/contentassets/2d04ad89fbe24ca1af2aace2122e8137/organbevarande-behandling-for-donation-sou-2019_26.pdf

Sverige. Fysisk aktivitet 2018

Folkhälsomyndigheten 2019, 4 s.

Faktablad från Folkhälsomyndigheten som visar en lägesbild kring Sveriges arbete med att främja fysisk aktivitet. Det ger en övergripande bild av vilka sektorer i samhället som är involverade i arbetet och hur skola, idrott, samhällsplanering, olika styrdokument och arbetssätt hjälper till att få fler att röra på sig mer.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/9a5eee530a9a4027ad25206dced56426/sverige-fysisk-aktivitet-2018.pdf>

Utbildningsanställningar för sjuksköterskor inom psykiatri

SKL 2019, 38 s.

Rapporten är ett delresultat av en intervjuundersökning som handlar om modeller för kompetens- och karriärutveckling och även utbildningsanställningar för sjuksköterskor inom psykiatri. De intervjuade visar på möjligheter och utmaningar med specialistutbildning för sjuksköterskor inom psykiatri och hur de olika utbildningarna kan se ut.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-732-9.pdf?issuusl=ignore>

Välkommen till Sjukhusbiblioteken i Värmland!

Arvika: 0570-71 20 75

sjukhusbiblioteket.arvika@regionvarmland.se

Karlstad: 054-61 51 44

sjukhusbiblioteket.karlstad@regionvarmland.se

Torsby: 0560-47405

sjukhusbiblioteket.torsby@regionvarmland.se